

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, A. Jakšto g. 4, LT-01105 Vilnius,
tel. 8 706 63661, faks. 8 706 63663, el. p. info@am.lt, http://am.lrv.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188602370

LR Vyriausybės kanceliarijai

2020-04-

Nr. (10)-D8(E)-

Kopija

I

Nr.

Sveikatos apsaugos ministerijai

DĖL RADIOLOGINIO MONITORINGO FUNKCIJŲ PERDAVIMO

Aplinkos ministerija, atsižvelgdama į tarpinstitucinio pasitarimo, vykusio š. m. balandžio 14 d., metu pateiktas pastabas, ir suderinusi su Sveikatos apsaugos ministerija, teikia papildomą informaciją dėl Aplinkos apsaugos agentūros vykdomų radiologinio monitoringo organizavimo, atlikimo, priežiūros ir ankstyvojo perspėjimo sistemos RADIS bei ARGOS prognozavimo sistemos administravimo funkcijų perdavimo Radiacinės saugos centrui teigiamo poveikio.

Numatomas teigiamas poveikis

Perdavus Aplinkos apsaugos agentūros vykdomas funkcijas radiologinio monitoringo organizavimo, atlikimo, priežiūros ir ankstyvojo perspėjimo sistemos RADIS (įskaitant prognozavimą) administravimo srityse Radiacinės saugos centrui:

1. Branduolinių ir radiologinių avarijų atveju:

1.1 užtikrinamas operatyvus ir kokybiškas rekomendacijų dėl apsaugomųjų (skubiųjų ir ankstyvųjų) veiksmų gyventojams taikymo pateikimas, kas ypatingai aktualu avarijos Baltarusijos atominėje elektrinėje atveju. Rekomendacijų pateikimo laikas, išvengiant tarpinės grandies, pagal preliminarinius skaičiavimus sutrumpėtų iki 2 valandų. Šiuo atveju net keletas minučių būtų svarbios nedelsiant reaguojant į ankstyvojo perspėjimo sistemos RADIS avarinius duomenis, parengiant prognozę ARGOS sistema bei teikiant rekomendacijas dėl gyventojams taikomų apsaugomųjų veiksmų apimties;

1.2. užtikrinamas kokybiškas ir operatyvus integralių radiologinių tyrimų organizavimas, atlikimas ir jų rezultatų pateikimas, būtinas sprendimams dėl apsaugomųjų veiksmų taikymo ir pasekmių šalinimo;

1.3. turimas vienas patikimas apibendrintos informacijos šaltinis, tokiu būdu didinamas teikiamų duomenų patikimumas ir pasitikėjimas gaunama informacija.

2. Optimizuojamos dviejų institucijų vykdomas funkcijos, sumažėja administracinė našta.

3. Ilgalaikėje perspektyvoje taupomi materialiniai ir finansiniai ištekliai:

3.1. efektyviau išnaudojama tyrimams naudojama įranga (įrangos kiekis reikalingas vienai institucijai, darant didesnę tyrimų kiekį, mažesnis nei suminis reikalingas dviem institucijoms);

3.2. užtikrinami pakankami žmogiškieji ištekliai budėjimui ir reagavimui avarinėse situacijose, nedidinant tam skirtų pareigybių skaičiaus. Europos Komisija 2016 m. atliktoje Lietuvoje vykdomo valstybinio radiologinio monitoringo sistemos vertinimo ataskaitoje pateikė pasiūlymus stiprinti Aplinkos apsaugos agentūros pajėgumus – didinti apmokytų specialistų kiekį, kurie būtų nepakankami avarinių situacijų atveju.

Dėl reikalingų papildomų vienkartinų finansinių lėšų funkcijų perdavimui

Aplinkos ministerija ir Sveikatos apsaugos ministerija, siekdamos sumažinti lėšų poreikį funkcijų perėmimui, susitarė dėl bendradarbiavimo perdavus Aplinkos apsaugos agentūros funkcijas Radiacinės saugos centrui:

1. automatinė aerozolių matavimų įranga sutartam laikui (preliminariai 5-iems metams) liks Aplinkos apsaugos agentūros patalpose;

2. Aplinkos apsaugos agentūra jau atliko pirkimą ir sudarė sutartį dėl ankstyvojo perspėjimo automatinių stočių rezultatų vizualizacijos programinės įrangos atnaujinimo ir planuoja pabaigti šį atnaujinimą iki funkcijų perdavimo.

Sveikatos apsaugos ministerija pakartotinai įvertino poreikį lėšų, būtinų funkcijų perėmimui, kurios sudaro – 125 tūkst. Eur.

Šių lėšų reikėtų:

1. daugiafunkcinei informacinių technologijų įrangai (serveriui) įsigyti – 90 tūkst. Eur (atkreiptinas dėmesys, kad Aplinkos apsaugos agentūros serveriai, naudojami automatinių radiologinio monitoringo duomenų kaupimui, yra pasenę ir nepatikimi, todėl lėšos, reikalingos serverio įsigijimui turėtų būti skiriamos nepriklausomai nuo to, kuri institucija šias funkcijas vykdytų);

2. RSC patalpų pritaikymas perimamos funkcijoms (ventiliacinės sistemos atnaujinimas, perimamos spektrometrinės įrangos perkėlimas ir pritaikymas, darbo vietų įrengimas – 35 tūkst. Eur.

Pranešame, kad atsižvelgus į aukščiau išdėstytą, lėšos, būtinės funkcijų perėmimui, sumažintos 89 tūkst. Eur.

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės pasitarimo protokolo projekto tikslinimo

Protokolo projektas papildomas 1 punktas, nurodant datą – 2021 m. sausio 1 d., nuo kurios Radiacinės saugos centras perimtų vykdyti atitinkamas funkcijas radiologinio monitoringo srityje. Tačiau atkreipiame dėmesį, kad Radiacinės saugos centras nuo šios datos galės vykdyti perimamas atitinkamas funkcijas tik tuo atveju, jeigu 2020 m. bus papildomai skirtos prašomos lėšos.

PRIDEDAMA. Lietuvos Respublikos Vyriausybės pasitarimo protokolo projektas, 2 lapai.

Aplinkos ministras

Kęstutis Mažeika

B. Vilimaitė Šilobritienė, 8 645 89487, el. p. beata.silobritiene@am.lt